

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Újezd u Plánice

1892–1938

Inventář

EL NAD č.: 1567

AP č.: 676

Eva Ulrichová

Klatovy 2018

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Původce archiválií archivního fondu: Místní školní rada Újezd u Plánice (1889–1949)

Místní školní rady se zřizovaly na základě zákona č. 48/1868 ř. z., kterým byla vydána pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy, včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady byli voleni ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Děti z obce Újezd chodily do školy v Němčicích. V roce 1874 žádali zastupitelé obce o zřízení obecné jednotřídní školy v Újezdě. V roce 1879 bylo povoleno zřízení expozitury v zimních měsících od listopadu do března. Od roku 1885 byla tato zimní expozitura zrušena z důvodu nenalezení vhodné školní místnosti. Výnosem c. k. zemské školní rady ze dne 7. května 1886 bylo povoleno zřízení dvoutrídni školy v Újezdě.

V té době pravděpodobně vznikla i Místní školní rada v Újezdě u Plánice, které bylo dne 15. května 1886 c. k. Okresní školní radou v Klatovech nařízeno, aby provedla vše, co je potřebné, k otevření nové školy. Přípravy se protáhly až do roku 1892, kdy byly pronajaty dvě místnosti. C. k. okresní školní rada dne 22. srpna 1892 oznámila místní školní radě, že c. k. zemská školní rada dne 5. srpna 1892 souhlasila, aby dvoutrídni škola v Újezdě byla od školního roku 1892–1893 otevřena. V tomto roce se místní školní rada usnesla o stavbě nové školní budovy, jejíž výstavbu vydražil dne 26. března 1893 Jan Bořík, stavitel z Nepomuku. Kolaudace stavby se konala 28. října 1893 a od 30. října se v nové budově začalo vyučovat.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. prosinci 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. lednu 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. Začátkem roku 1921 byla zvolena nová Místní školní rada v Újezdě. V dalších letech probíhaly pravidelně volby do místní školní rady dle platných zákonů.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad, ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu.

K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě, zrušily místní školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní rady, nebo mohl být k tomuto účelu jmenován jiný člen obecní rady, v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce).

K obnovení místních školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920. Dne 26. července 1945 byla na schůzi Místního národního výboru v Újezdě zvolena nová místní školní rada.

Činnost místních (újezdních) školních rad ukončil zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci, v níž měla škola sídlo.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie se pravděpodobně po celou dobu existence místní školní rady nacházely v budově školy. Po zrušení školy byly umístěny ve spisovně Základní školy Plánice. Archiválie byly předány do archivu 7. října 1959 - přír. č. 148/60 Národní školou v Újezdě a 30. ledna 1968 - přír. č. 46/68 Základní devítiletou školou v Plánici.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Fond tvoří archiválie místní školní rady z let 1892–1938. Jazykem archiválií je čeština. Archiválie jsou poškozeny prachem.

Fond obsahuje 1 úřední knihu (0,01 bm) z roku 1937, 2 registraturní pomůcky z let 1923–1938 (0,01 bm) a 1 karton spisů (0,11 bm) z let 1892–1913.

Při pořádání fondu nebyla provedena žádná vnitřní skartace.

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni

pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatků čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

Pro uspořádání archiválií daného archivního fondu bylo použito následující pořádací schéma:

I. Úřední knihy

Účetní knihy

II. Registraturní pomůcky

Podací protokoly

III. Spisový materiál

Spisy

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Fond obsahuje 1 hlavní knihu z roku 1937, která poskytuje údaje o finančních nákladech na činnost školy. Dále jsou ve fondu uloženy 2 podací protokoly z let 1923–1938. Ve spisech se nachází zápisy ze schůzí z let 1892–1913, které poskytují přehled o složení místní školní rady a její činnosti v daných volebních obdobích.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala a archivní pomůckou jej opatřila v roce 2018 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 29. 10. 2018

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOkA Klatovy, fond *Základní devítiletá škola Újezd u Plánice*, knihy inv. č. 190–191.

SOkA Klatovy, fond *Archiv obce Újezd u Plánice*, knihy inv. č. 1, 2, 7.

SOkA Klatovy, fond *Místní národní výbor Újezd u Plánice*, kniha inv. č. 1.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařsko-královský
čj.	číslo jednací
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kar	karton
kol.	kolektiv
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	Ministerstvo vnitra
ppr	podací protokol
přír. č.	přírůstkové číslo
roč.	ročník
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
SOA	státní oblastní archiv
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv
ukn	úřední kniha

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
---------	-------	---------------	----------------

I. Úřední knihy

Účetní knihy

1	Hlavní kniha	1937	ukn 1
---	--------------	------	-------

II. Registraturní pomůcky

Podací protokoly

2	Podací protokol (1. 9. 1923 – 3. 9. 1934)	1923–1934	ppr 1
3	Podací protokol (5. 9. 1934 – 3. 11. 1938)	1934–1938	ppr 2

III. Spisový materiál

Spisy

4	Zápisy ze schůzí (18. 12. 1892 – 27. 7. 1913)	1892–1913	kar 1
---	---	-----------	-------

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Újezd u Plánice
Značka archivního fondu:	MŠR Újezd u Plánice
Časové rozmezí:	1892–1938
Počet evidenčních jednotek:	4 (1 úřední kniha, 2 registraturní pomůcky, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	4
Rozsah v bm:	0,13
Stav ke dni:	29. 10. 2018
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 29. 10. 2018 – čj. SOAP/040-0742/2018